

องค์ประกอบและการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของพันธุ์พืชและสัตว์ประจำถิ่น

การจัดทำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพภายในพื้นที่สวนป่าบริษัท อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 140,141,142 หมู่ที่ 2 ตำบลเขาสก อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี 20190 มีสมาชิกทั้งหมด 68 FMU จำนวน 101 แปลง คือ EQR001 – EQR 068 เป็นประโยชน์และมี ความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการขอรับรองมาตรฐานของการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนตามเกณฑ์มาตรฐานสากล เพื่อให้ สามารถแข่งขันในการดำเนินการด้านธุรกิจไม้เศรษฐกิจใน ระดับนานาชาติบนพื้นฐานความกินคืออยู่ดีของชุมชนและเป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม และสร้างแนวทางการจัดการและติดตาม ตรวจสอบในแต่ละระดับความสำคัญของพื้นที่ดังกล่าว ผล การดำเนินโครงการสำรวจสรุปได้ ดังนี้

1. ความหลากหลายทางชีวภาพพรรณพืช

จากการศึกษาบริษัท อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด จังหวัดชลบุรี แปลง EQR 0001 - EQR 0068

- พบพรรณพืชทั้งหมด 16 วงศ์ 23 สกุล 24 ชนิด
- ไม่พบชนิดพันธุ์พืชตามบัญชี IUCN Pre 1994, IUCN 1994-2001 และบัญชี CITES (ตามตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 แสดงสถานภาพของพรรณพืชภายในพื้นที่ของสวนป่า บริษัท อี.คิว รับเบอร์ จำกัด

ลำดับที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	สถานภาพพรรณไม้					
				พ.ร.ก.	IUCN Pre 1994	IUCN 1994-2001	CITES	Hbit	Abundance
1	ยางพารา	<i>Hevea brasiliensis</i> Mull-Arg	Euphorbiaceae	-	-	-	-	T	++++
2	ข่อย	<i>Streblus asper</i> Lour.	Moraceae	-	-	-	-	T	++
3	ชะมวง	<i>Garcinia cowa</i> Roxb.	Moraceae	ก	-	-	-	T	+
4	นกนอน	<i>Cleistanthus gracilis</i> Hook.f.	Euphorbiaceae	-	-	-	-	T	++
5	มะพูด	<i>Garcinia dulcis</i>	Clusiaceae	ก	-	-	-	T	+
6	เมาโซปลา	<i>Antidesma ghaesembilla</i>	Phyllanthaceae	-	-	-	-	T	+
7	เพกา	<i>Oroxylum indicum</i>	Bignoniaceae	ก	-	-	-	T	+
8	อินทนิลน้ำ	<i>Lagerstroemia speciosa</i>	Lythraceae	ก	-	-	-	T	++
9	นมพรีป่า	<i>Peltophorum dasyrrhachis</i>	Caesalpiniaceae	ก	-	-	-	T	+
10	หมุย	<i>Micromelum falcatum</i>	Rutaceae	-	-	-	-	T	+
11	แคหางค่าง	<i>Fernandoa adenophylla</i> (Wall. ex G.Don)	Bignoniaceae	ก	-	-	-	T	+
12	จิกน้ำ	<i>Barringtonia acutangula</i> (L.) Gaertn.	Lecythidaceae	-	-	-	-	T	++
13	กระถินเทพา	<i>Acacia mangium</i>	Fabaceae	-	-	-	-	T	++
14	มะเดื่อหอม	<i>Ficus hirta</i> Vahl.	Moraceae	-	-	-	-	S	++
15	สันโสก	<i>Clausema excavate</i> Burn.f.	Rutaceae	-	-	-	-	S	++
16	ชุมเห็ดเทศ	<i>Cassia alata</i> (L.) Roxb.	Lecythidaceae	-	-	-	-	S	++
17	ไผ่	<i>Gigantochloa albociliata</i> (Munro)	Poaceae	-	-	-	-	B	+++

หมายเหตุ

พ.ร.ก. = พระราชกฤษฎีกากำหนด ไม้หวงห้าม พ.ศ.2530 (ก = ประเภท ก ไม้หวงห้ามธรรมดา)

IUCN Pre 1994 = Criteria pre 1994 (R = Rare (Global))

IUCN 1994-2001 = Criteria 1994-2001 Version 3.1-2001 (VU = Vulnerable)

CITES = ชนิดพันธุ์ในบัญชีหมายเลข II เป็นชนิดพันธุ์ของสัตว์ป่า และพืชป่าที่ยังไม่ถึงกับใกล้จะสูญพันธุ์ จึงยังอนุญาตให้ค้าได้ แต่ต้องมีการควบคุมไม่ให้ เกิดความเสียหาย หรือลดปริมาณลงอย่างรวดเร็วจนถึงจุดใกล้จะสูญพันธุ์

โดยประเทศที่จะส่งออกต้องออกหนังสืออนุญาตให้ส่งออกและรับรองว่า การส่งออกแต่ละครั้งจะไม่กระทบกระเทือนต่อการดำรงอยู่ของชนิดพันธุ์นั้น ๆ ในธรรมชาติ

Habit = วิสัยพืช (B = Bamboo, C = Climber, SCAN = Scandent, CP = Climbing Palm, F=Fern, G= Grass, H=Herb, O=Orchid, P=Palm, S= Shrub, T=Tree)

Abundance = ความชุกชุม (++++ = มากที่สุด, +++ = มาก, ++ = ปานกลาง, + = น้อย)

2.ความหลากหลายของสัตว์

จากการศึกษาสวนป่า บริษัท อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด จังหวัดชลบุรี แปลง EQR 0001 - EQR 0068 พบสัตว์ป่าทั้งหมดจำนวน 19 ชนิด

- สัตว์ป่าในกลุ่มนก พบจำนวนชนิดมากที่สุด 8 ชนิด

ลำดับที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพ			
			IUCN Endangered	TR N	พรบ. D	CITE S
1	นกกระจอกบ้าน	<i>Passer montanus</i>	R	LC	-	-
2	นกแก้ว	<i>Amaurornis phoenicurus</i>	R	LC	-	ค
3	นกเอี้ยงหงอน	<i>Acridotheres grandis</i>	R	LC	-	ค
	นกกระเจี๊ยบธรรมดา		R	LC	-	ค
4	นกกระเจี๊ยบสวน	<i>Orthotomus sutorius</i>				
5	นกกะปูดใหญ่	<i>Centopus sinensis</i>	R	LC	-	ค
6	นกปรอดสวน	<i>Pycnonotus blanfordi</i>	R	LC	-	ค
7	นกเอี้ยงสาริกา	<i>Acridotheres tristis</i>	R	LC	-	ค
8	ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i>	R	LC	-	ค

- สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำนวน 3 ชนิด

ลำดับที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพ			
			สผ 2006	IUCN	TRD	พรบ. CITES
1	หนูท้องขาว	<i>Rattus rattus</i>	-	LC	LC	-
2	กระรอก	<i>Callosciurus caniceps</i>	-	LC	-	-
3	กระแต	<i>Tupaia glis</i>	-	LC	-	-

● สัตว์เลื้อยคลาน จำนวน 2 ชนิด

ลำดับที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพ				
			สพ 2006	IUCN	TRD	พรบ.	CITES
1	กิ้งก่าสวน	<i>Calotes versicolor</i>	-	-	LC	ก	-
2	จิ้งเหลนบ้าน	<i>Eutropis multifasciata</i>	LC	-	-	-	-

หมายเหตุ

- ❖ สถานภาพตามฤดูกาลของนกอ้างอิงตามบัญชีรายชื่อและสถานภาพของนกในประเทศไทย (นกอพยพในประเทศไทย) (วิทยา ชนิดตาวงศ์ และมงคล ไชยภักดี, 2548)
 1. นกประจำถิ่น (Resident: R)
 2. นกอพยพ (Winter visitor: M)
 3. นกอพยพผ่าน (Passage migrant: P)
 4. นกที่มีทั้งกลุ่มประชากรประจำถิ่นและอพยพ (Resident and winter visitor: R/M)
 5. นกที่มีทั้งกลุ่มประชากรเป็นนกอพยพในฤดูหนาวและนกอพยพผ่าน (Non-breeding visitor or winter visitor/Passage migrant: M/P)
 6. นกที่มีทั้งกลุ่มประชากรเป็นนกอพยพมาทำรังวางไข่และนกอพยพผ่าน (Breeding visitor/Passage migrant: B/P)
 7. นกที่มีทั้งกลุ่มประชากรเป็นนกอพยพมาทำรังวางไข่และนกประจำถิ่น (Breeding visitor/Resident: B/R)
 8. นกที่มีทั้งกลุ่มประชากรเป็นนกประจำถิ่นและนกอพยพผ่าน (Resident/Passage migrant: R/P)
 9. นกที่มีทั้งกลุ่มประชากรเป็นนกอพยพในฤดูหนาว นกอพยพผ่านและนกอพยพเพื่อมาสร้างรังวางไข่ (Non-breeding visitor or winter visitor/Passage migrant/Breeding visitor: N/P/B)
- ❖ การประเมินสถานภาพปัจจุบันของสัตว์ป่าตามการจัดสถานภาพทรัพยากรชีวภาพระดับประเทศของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Thailand Red Data 2005; TRD) และตามสถานภาพทรัพยากรชีวภาพระดับโลกของ IUCN (The IUCN Red List of Threatened Species 2016; IUCN)
 1. ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered: CR)
 2. ใกล้สูญพันธุ์ (Endanger: EN)
 3. มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable: VU)
 4. ใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened: NT)
 5. เป็นกังวลน้อยที่สุด (Least Concern: LC)
 6. ข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient: DD)

7. ไม่ได้รับการประเมิน (Not Evaluated: NE)

❖ การประเมินสถานภาพทางการอนุรักษ์ตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ.2546)

1. สัตว์ป่าสงวน (ส)
2. สัตว์ป่าคุ้มครอง (ค)
3. สัตว์ป่านอกประเภท (-)

❖ การประเมินสถานภาพทางการอนุรักษ์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดสัตว์ป่า และพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, CITES) สำหรับชนิดพันธุ์ของสัตว์ป่าและพืชป่าที่ CITES ควบคุมจะระบุไว้ในบัญชีหมายเลข I, II, III (Appendix) ของอนุสัญญาฯ